

Âyetler Gaybı Taşlamıyor! Cehennem Sonsuzdur!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Bilerek veya bilmeyerek, hak görüşleri temelinden sarsmayı âdet hâline getirenler, bir türlü başarılı olamamıştır. Yüzyıllardır çürütölmüş olmalarına rağmen, aynı iddiaların borazanlığını yapacak birileri mutlaka olmuştur.

Nedense son asırlarda sesleri daha fazla yükselmiş, hakîkatin savunucularının sessizliğinden istifâde etmeye çalışarak meydanı boş zannedip dalmışlardır.

Ehl-i Sünnet müdâfîleri de makâle, dergi, internet ve diğer iletişim vâsıtalarıyla onlara her zaman hak ettikleri cevâbı vermişlerdir.

Şeyhülislam **Mustafa Sabri Efendi** merhum, cehennem azâbının ebedî olmadığını savunan **Kazan'lı Mûsâ Cârullah Bigiyef'e** karşı **“Yeni İslam Müctehidlerinin Kıymet-i İlmiyyesi”** isimli yayımlamış olduğu reddiyesinde bu konuyu son derece güzel açıklamış ve muârizına tutunacak hiçbir şüphe bırakmamıştır.

Yine **Takiyyüddîn Ali b. Abdilkâfî es-Sübki “el-İ’tibâr bi Bekâi’l-Cenneti ve’n-Nâr”** isimli eserinde, **“el-Emîr”** diye bilinen **Muhammed b. İsmail es-San’ânî de “Ref’u’l-Estâr li-İbtâli Edilleti’l-Kâilîne bi Fenâi’n-Nâr”** isimli eserinde, **İbni Teymiyye** ve **İbnu’l-Kayyim’in** cehennem azâbının ebedî olmadığı yönündeki görüşlerini çürüten ve inkâra mahal bırakmayacak şekilde hak görüşü ispat eden deliller getirmişlerdir.

İbnü’l-Kayyim’in kitabı gibi, ona reddiye mâhiyetinde yazılan bu kitaplar da mevcuttur. Ne var ki cehennem azâbının ebedî olduğu konusunda şüphe uyandırmakta sakınca görmeyen İslamoğlu, keşke **İbnü’l-Kayyim’in** kitabına gösterdiği ilgiyi ilmî emânet adına bu kitaplara da gösterseydi.

İslamoğlu’nun kendisine sorulan bir soruya web sitesinde[1] verdiği cevâbı aynen aktarıyoruz.

1. “Cennet cehennem yok olacaktır” görüşü benim görüşüm değildir. Bir Kur’an talebesi olarak Kur’an’daki “huld” ve “ebed” kelimelerini tahlil ettim. Cennet ve Cehennemin ebediliğinin nasıl anlaşıldığını sahabenin olayı nasıl yorumladığını söyledim. Hz. Ebubekir’in, Hz. Ömer’in, Hz. Abdullah b. Mes’ud başta olmak üzere birçok güzide sahabinin bu konudaki günümüz yaygın kanaatinin aksine olan görüşlerini serdettim. Cehennemin sonsuz olmadığını söylediklerini naklettım. Buna da İbnu’l-Kayyim el-Cevziyyenin yazdığı Hadi’l-Ervah İla Biladi’l-Efrâh adlı eserini kaynak gösterdim. Bu eser Arapça olarak piyasada var. Her yerde satılıyor. Bakmak isteyen açıp bakar. İbnu’l-Kayyim’in ilmi yetkinliğinin derecesini siz bilmezseniz bilen birine sorabilirsiniz.

Siz yanlış adrese kıızıyorsunuz. Hz. Ebubekir’e, Hz. Ömer’e, Hz. Abdullah b. Mes’ud’a kızmanız, onlara hesap sormanız lazım. Onlara hesap sormanız gerekirken bana hesap sormanız adil değildir. Hak değildir. Zulümdür. Allah razı olmaz.

2. Bakara suresinde Cennet ve nar’ın ilk geçtiği yerde bu konudaki farklı görüşleri bir müfessirin ilim namusu gereği zikrettim. Bir önceki kasette/CD’de başkalarının görüşünü naklettım. Bir sonraki derste kendi görüşümü naklettım. **0 da şuydu: cennet ve cehennemin zamanı gaybi bir konudur. Bu konuda konuşmak gaybı taşlamaktır. Bunu Allah bilir. Bize**

düşen cehennemden sakınmak cenneti hak etmektir.

Evet, İslamoğlu'nun hezeyanları burada sona erdi.

Meselenin daha güzel anlaşılabilmesi için; evvelâ İslamoğlu'nun ve **İbnü'l-Kayyim**'in bâtil görüşlerini nakledelim, sonra hak görüşün ne olduğunu anlatalım, tâ ki delillerin kimi ne kadar desteklediği anlaşılsın.

Şunu baştan söyleyelim: Cehennem var oldukça kâfirlerin oradan çıkmayacağı **İbnü'l-Kayyim** dâhil tüm İslam âlimlerince söz birliğiyle sâbittir. Hiçbir şekilde hiçbir görüşü kabul edilmemiş ve bâtil mezheb olduğuna ittifak edilmiş Cehmiyye mezhebi'nin kurucusu **el-Cehm b. Safvân**'dan başka "Fenâ-i cennet ve nâr (cennet-cehennemin yok olacağı)" görüşünü savunan olmamıştır.

Cehennem yok olmadan kâfirlerin oradan çıkacağını ise hiçbir âlim, hattâ **el-Cehm b. Safvân** dahî söylememiştir.

Şimdi makâlemizin temelini oluşturan üç görüşü beyân edelim:

a) Ehl-i Sünnet'in ve diğer mezheplere mensup olan Müslümanların ekseriyeti: Cennet ve cehennem ebedîdir. İçindekiler de orada ebedi kalacaklardır. Kalbinde zerre miktarı îman olan cehennemden çıkıp cennete girecektir. Kâfirler ise aslâ cennete giremezler ve cehennemden çıkartılmazlar.

b) İbnü'l-Kayyim: Cehennem var olduğu müddetçe kâfirler orada ebedî kalacaklardır. Ancak gün gelecek cehennem yok olacaktır ve içindekiler cehennemden cennete taşınacaktır

c) İslamoğlu: Cennet ve cehennemin zamânı gaybî bir konudur. Bu konuda konuşmak gaybı taşlamaktır. Bunu **Allâh** bilir. Şunu da söyleyelim ki; İslamoğlu, naklettiğimiz cevâbında "Cennet cehennem yok olacaktır, görüşü benim görüşüm değildir." sözü ile **İbni Kayyim**'in görüşünü kastediyorsa bu bir anlama hatâsıdır.

Zîrâ **İbni Kayyim** sâdece cehennemin son bulacağını söylüyor.

İslamoğlu kendisine sorulan soruya verdiği cevabının sonlarına doğru, soran kişiye: "Eğer Kur'an'a, Sünnete, Sahabe kavillerine, İslam'ın ana kaynaklarını kendi dilinden okuyup yorumlayacak ve karşılaştıracak bir bilgiye sahip âlimseniz, yapacağınız tek şey vardır: gösterdiğim kaynağı açıp oradan naklettiğim bilgilerin doğru nakledilip etmediğini kontrol etmek. İşte bunu yapsaydınız ve benim oradan yanlış, yalan, eksik ve çarpık naklettiğimi tesbit etseydiniz; Ben, sizi tebrik eder, size dua eder, sizin elinizi öperdim". diyor.

Biz de gösterdiği kaynağa bakınca gördük ki, görüşünü dayandırdığı sahabeden **Ebû Bekr (Radıyallâhu Anh)**a ait böyle bir görüş, ne onun kaynak verdiği **İbnü'l-Kayyim**'in kitabında, ne de başka bir yerde mevcut değildir. Şu halde "bana demediğimi, dedin diyorlar" ve "iftira ediyorlar" diyen kendisi, kendisini vasıflasın!

Ayrıca, bir kitapta var diye, zayıf-sahih ayırmadan ve rivâyetlerin mânâlarının ne olduğunu anlamadan her görülen nakledilemez.

İslamoğlu'nun, bâtil görüşüne delil olarak diğer sahabeden yaptığı nakillerin gerçekte ne mânâyı geldiğini ise makâlemizin ilerleyen bölümlerinde göreceğiz.

A) EHL-İ SÜNNET'İN VE DİĞER MEZHEPLERE MENSUP OLAN MÜSLÜMANLARIN EKSERİYETİNİN GÖRÜŞÜ

Bu görüşe âit delilleri dört maddede zikredeceğiz.

1) Cehennemin sonsuz olduğunu açıkça söyleyen âyet-i celîleler:

Eğer **İbnü'l-Kayyim**'in "Cehennem devam ettiği müddet kâfirler oradan çıkmayacak, ama gün gelip cehennem son bulacak" şeklindeki görüşü doğru olsaydı, azâbın devamlılıkla vasıflanmaması gerekirdi. Zîrâ cehennem son bulunca hâliyle azap da son

bulur. Oysaki **Allâh-u Te'âlâ** onların azapta devamlı kalacaklarını birçok âyet-i kerîmesinde beyân etmektedir. Bunlardan bir kısmını zikredecek olursak:

إِنْ أَلْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ لَا يَخْتَفُونَ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبَدِّلُونَ

“Şüphesiz suçlular cehennem azabında devamlı kalacaklar. Azapları hafifletilmeyecektir. Onlar azap içinde kurtuluştan ümit kesmişlerdir.” (Zühruf Sûresi:74-75)

﴿ إِنَّا لَنَدْعُوهُ لَعْنَةً الْكَافِرِينَ - وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ لَا يُجَدُّونَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴾

“Şu muhakkak ki, Allâh kâfirleri rahmetinden kovmuş ve onlara çılgın bir ateş hazırlamıştır. (Onlar) orada ebedî kalırlar ve ne bir dost bulabilirler, ne de bir yardımcı.” (Ahzâb Sûresi:64-65)

وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ أَجْرًا كَثِيرًا
جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَلَا بُدَّ أَلَا

“Allâh’a ve peygamberine kim karşı gelirse ona, içinde sonsuz ve temelli kalınacak cehennem ateşi vardır.” (Cinn Sûresi:23)

﴿ يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوكَ مِنَ الدَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴾

“Ateşten çıkmak isterler, fakat onlar oradan çıkacak değillerdir. Onlar için devamlı bir azap vardır.” (Mâide Sûresi:37)

□ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ
عَلَيْهِمْ فِيهَا مَوْتُهُمْ وَلَا يَخْفَوْنَ عَنْهُمْ مِّنْ
عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ □

“İnkâr edenlere de cehennem ateşi vardır. Öldürülmezler ki ölsünler, cehennem a-
zâbı da onlara biraz olsun hafifletilmez. İşte Biz, küfürde ileri giden her nankörü
böyle cezâlandırırız.” (Fâtır Sûresi:36)

كُلِّمُوا أَمْسَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمْ النَّارُ
وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّذِي كُنْتُمْ
بِهِ تَكْذِبُونَ

“Ama (kâfir olan) fâsıkların barınakları ateştir. Oradan her çıkmak istediklerinde oraya geri çevrilirler ve kendilerine: “Haydi tadın o ateşin yalanlayıp durduğunuz azâbını!” denir. (Secde Sûresi:20)

Görüldüğü gibi âyetler cehennemin sonsuz olduğunu bildirmekle birlikte, azâbın devamlı ve elemli olduğunu da açıkça söylemektedir. Yine cehennemin ebedîliğini bildiren birçok âyetten bir kaç şöyledir:

﴿ بَلِّغْهُ مِمَّنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَاطِئَتُهُ ﴾
فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿

“Hayır! Kim bir kötülük eder de kötülüğü kendisini çepeçevre kuşatırsa işte o kimseler cehennemliktirler. Onlar orada devamlı kalırlar.” (Bakara Sûresi:81)

إِنْ السَّادِّينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا أَوْ كَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِسِيرًا

“İnkâr edip zulmedenleri Allâh aslâ bağışlayacak değildir. Cehennem yolundan başka bir yola çıkaracak da değildir. Onların iletilecekleri tek yol cehennem yoludur. Orada ebedî olarak kalacaklardır. Bunu yapmak Allâh için pek kolaydır.”
(Nisa Sûresi:168-169)

إِنَّ زَكُّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَصَبُ
جَهَنَّمَ أَزْكَمٌ لَّهَا وَارِدُونَ لَوْ كَانَ هَؤُلَاءِ
إِلَهَةً مَا وَرَدُوهَا وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ

“Siz ve Allâh’ın dışında taptığınız şeyler cehennem yakıtıdır. Siz oraya gireceksiniz. Eğer onlar birer tanrı olsalardı oraya (cehenneme) girmezlerdi. Hâlbuki hepsi orada ebedî kalacaklardır.” (Enbiyâ Sûresi:98-99)

2) Cehennemin Sonsuz Olduğunu Açıkça Söyleyen Hadîs-i Şerîfler:

Ebû Hureyre (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Resûlullâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : «مَنْ تَرَدَّدَ مِنْ جَبَلٍ فَقَتَلَ نَفْسَهُ فَهُوَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ يَتَرَدَّدُ فِيهِ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا. وَمَنْ تَحَسَّسَ سُمًّا فَقَتَلَ نَفْسَهُ فَسَمُّهُ فِي يَدِهِ يَتَحَسَّسُاهُ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا. وَمَنْ قَتَلَ نَفْسَهُ بِحَدِيدَةٍ فَحَدِيدَتُهُ فِي يَدِهِ يَجَأُ بِهَا فِي بَطْنِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدًا مُخَلَّدًا فِيهَا أَبَدًا.»

“Her kim bir dağdan yuvarlanır da kendini öldürürse o da cehennem ateşinde ebedî ve dâimî olarak yuvarlanacaktır.

Her kim zehir içer de kendini öldürürse o kimse de, zehrini cehennem ateşinde ebedî ve dâimî kalarak içecektir. Her kim kendini bir demir parçasıyla öldürürse, demiri elinde, onu karnına saplar bir hâlde cehennem ateşinde ebedî ve dâim olarak kalacaktır. (Buhârî, Tıbb:55, 5442, 5/2179; Müslim, İman:47 no:109, 1/103-104)

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : «يُجَاءُ بِالْمَوْتِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَأَنَّ زَنْهَةً كَبِشُ أَمْلَاحٍ فَيُوقَفُ بَيْنَ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ فَيُقَالُ يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ هَلْ تَعْرِفُونَ هَذَا فَيَشِيرُونَ وَيَنْظُرُونَ وَيَقُولُونَ نَعَمْ هَذَا الْمَوْتُ قَالَ وَيُقَالُ يَا أَهْلَ النَّارِ هَلْ تَعْرِفُونَ هَذَا فَيَشِيرُونَ وَيَنْظُرُونَ وَيَقُولُونَ نَعَمْ هَذَا الْمَوْتُ قَالَ فَيُذْبَحُ قَالَ ثُمَّ يُقَالُ يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ خُودُ فَلَ مَوْتٍ وَيَا أَهْلَ النَّارِ خُودُ فَلَ مَوْتٍ.»

Ebû Sa’îd el-Hudrî (Radıyallâhu Anh)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte Rasûlullâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

“Kıyâmet günü (ehl-i cennet, cennete, cehennemlikler de cehenneme ayrıldıktan

sonra) alaca bir koç sûretinde ölüm getirilecek.

Bir dellâl: 'Ey Cennet halkı!' diye bağırarak, cennettekiler hemen boyunlarını uzatıp başlarını kaldıracaklar ve bakacaklar. Dellâl: 'Bunu tanıyor musunuz?' diye soracak. Ehl-i Cennet'in hepsi onu görerek: 'Evet tanıyoruz, bu ölümdür', diyecekler. Sonra dellâl: 'Ey Cehennem halkı!', diye yüksek sesle seslenecek, onlar da boyunlarını uzatıp başlarını kaldırarak bakacaklar.

Dellâl: 'Bunu tanıyor musunuz?' diye sorunca onlar da onu görerek: 'Evet tanıyoruz, bu ölümdür', diyecekler. Ardından koyun sûretindeki ölüm (Cennet'le Cehennem arasında) boğazlanacak. Sonra dellâl: 'Ey Cennet halkı! Cennette ebedî yaşayacaksınız, artık ölüm yoktur'. (Cehennem halkına da) 'Ey Cehennemlikler siz de karargâhınızda ebedîsiniz, size de ölüm yoktur!' diyecek." (Müslim, Kitâbü'l-Cennet: 13, no:2849, 4/2188; Buhârî, Tefsîr:221, no:4453, 4/1760; Tirmizî, Kitâb-u Tefsîri'l-Kur'ân, Hadis no:3156)

Mu'âz b. Cebel (Radıyallâhu Anh) şöyle demiştir: Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) beni Yemen'e gönderdi. Oraya varınca halka şöyle dedim:

"Ey insanlar! Kuşkusuz ben size Rasûlüllâh tarafından gönderilmiş bir elçiyim. Muhakkak Allâh'a dönüş, cennet ya da cehennemden birine dönüştür. Bu dönüş ölümsüz olacak, oradan ayrılma olmayacak ve cesetlerinize ölüm sirâyet etmeyecek şekilde bir dönüştür." (Süyûtî, el-Câmi'u's-Sağır, no: 852)

Daha birçok meşhur hadîs-i şerîf, kalbinde zerre îman bulunan kimsenin cehennemden çıkacağını, kâfirlerin ise ebediyyen çıkamayacağını bildirir.

Şefaate ilgili tevâtür derecesine ulaşmış birçok hadis günahkâr mü'minlerin cehennemden çıkarılacaklarını açık bir şekilde ortaya koyar ve bu hüküm sâdece günahkâr Müslümanlara hastır.

Faraza kâfirler de cehennemden çıkacak olsalardı, onlar da günahkâr Müslümanlar gibi olurlardı ve şefaate hadislerinin hiçbir anlamı kalmazdı. Zîrâ herkes cehennemden çıkacaksa tahsisin ve Peygamberin şefaatinin ne anlamı ve önemi kalır ki!

Cehennemin sonsuz olduğuna dâir Sahâbe ve Tâbi'in'in icmâ'ı (görüş birliği) vardır.

İbni Hazm, üzerinde icmâ' bulunan meseleleri zikretmek maksadıyla kaleme aldığı "**Merâtibu'l-İcmâ'**" isimli eserinde "Bekâ-i nar (cehennemin devamlı olması) meselesini de zikretmiş ve şöyle demiştir: "...Cehennemin hak olduğunda, buranın ebedî bir azap yurdu olduğunda, kendisinin ve içindekilerin sonsuz ve ebedî olarak devam edip, fena bulmayacağına ittifak etmişlerdir..." (İbn Hazm, Merâtibu'l-İcmâ', sh:268)

Bu esere "**Nakdü Merâtibi'l-İcmâ'**" adıyla bir tenkit yazmış olan **İbni Teymiyye** bile, yukarıdaki satırlar hakkında tek kelime etmemiştir. (Ebu Bekir Sifil, İnkişaf Dergisindeki "İbn Teymiyye Ve İbnu'l-Kayyım'ın Cehennem'in Ebediliği Meselesindeki Görüşünün Tesbiti" isimli makalesinden.)

Allâme **Muhammed Zâhid el-Kevserî** şöyle der: "**İbni Hazm** gibi icmâ' meselelerinde son derece şiddetli davranıp her bir icmâ'ı kabul etmeyen kişinin, kabul ettiği icma' en yüksek mertebede bir icmâ' olur." (Muhammed Zahid el-Kevserî, Makalât; "Mes'elet'l-Hulud" 328)

Ehl-i Sünnet îtikâdı; cennetin, cehennemin ve içindekilerin sonsuz olduğu, cehennem ehlinin azâbının hafifletilmeyeceği şeklindedir.

Bunda ihtilaf eden hiçbir Ehl-i Sünnet âlimi yoktur.

Sıraladığımız bu delillere daha birçoğunu eklemek mümkündür.

B) İBNÜ'L-KAYYİM'İN GÖRÜŞÜNÜN TUTARSIZLIĞI:

İbnü'l-Kayyım'ın görüşü: "Cehennem var olduğu müddetçe kâfirler orada ebedî kala-

caklardır.

Ancak gün gelecek cehennem yok olacak- tır. İçindekiler cehennemden cennete taşı- nacak- tır.” şeklindedir.

İbnü'l-Kayyim’in zikrettiği âyetlere ge- lince; o bu dâvâsını desteklediğini zannettiği üç âyet zikretmiştir ki bunlar sırayla şöyledir:

□ فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُّوا فِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ خَالِدِينَ فِيهَا دَامَتِ السَّعُوتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ □

“Bedbaht olanlar ateştedirler, orada onların (öyle feci) nefes alıp vermeleri vardır ki!

Onlar orada gökler ve yer durdukça sürekli kalacaklardır. Ancak Rabbinin dilediği süre başka; çünkü Rabbin, dilediğini yapandır.”(Hûd Sûresi:106-107)

□ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا يَا مَعْشَرَ الْجِنَّ قَدَرَسْتُمْ تَارْتُمُ مِنَ الْإِنْسِ وَقَالَ أُولِي الْأَلْبَابِ يَا مَعْشَرَ الْإِنْسِ رَبُّكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ أَلَمْ تَدْعُوا اللَّهَ أَدْعَاكُمْ أَنْ تُجِزُوا بِمَا نَذَرَ فَاذْكُرُوا اللَّهَ الَّذِي كُنتُم تُدْعَوْنَ بِهِ وَتَكْفُرُونَ أَفَلَا تَعْلَمُونَ □

“Allâh, onların hepsini bir araya topladığı gün: ‘Ey cinler (şeytanlar) topluluğu! Siz insanlarla çok uğraştınız’ buyurur. Onların, insanlardan olan dostları ise: ‘Ey Rabbimiz! (Biz) birbirimizden yararlandık ve bize verdiğin sürenin sonuna ulaştık’ derler. Allah da: ‘Allah’ın dilediği hariç, içinde ebedî kalacağınız yer ateştir. Şüphesiz Rabbin hikmet sahibidir, hakkıyla bilendir.’ buyurur.”(En’âm Sûresi:128)

□ لَا بَرَثِينَ فِيهَا أَحْقَابًا □

“Hukublar (uzun süreler) boyunca orada kalacaklardır.”(Nebe Sûresi:23)

Ehl-i Sünnet âlimleri birçok tefsir ve eserde bu âyetleri önceki âyetlerin doğrultusunda anlamışlar ve cehennem ehlinin ateşten sonsuza dek çıkamayacağını, bir müddet sonra Allâh’ın irâdesiyle çıkacak olanların ise günahkâr Müslümanlar olduğuna icmâ’ etmişlerdir.

Ulemâ buna dâir çok fazla delil getirmişlerdir. Yukarıda ismini verdiğimiz kitaplara bakılırsa bunun tartışma kaldırmayacak bir mesele olduğu görülecektir. Biz bu delillerden birkaçını zikretmekle yetineceğiz.

Birincisi; burada geçen (إِلَّا مَا شَاءَ) istisnâ cümlesi

(إِلَّا مَا شَاءَ) mânâsındadır. Yâni buranın: “Allâh’ın dilediği müddet hariç” mânâsında değil de, “Dilediği kimse hariç” mânâsında an- laşılması gerekir.

Bu durumda Allâh’ın dilediği kimselerin günahkâr Müslümanlar olması gerekir. Zîrâ onlarca âyet ve hadis ehl-i cehennemın ateşten çıkamayacaklarını açıkça beyân etmiştir. Kur’ân-ı Kerîm âyetleri arasında bir çelişki bulun- madığına göre bu âyet-i kerîmeyi diğer açık i- fâdeli âyet-i kerîmelere göre tefsîr etme zo- runluluğu vardır. Hulâsa:

□ فَازْكُرُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النَّسَاءِ مَثَلُ مَا
وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ □

“Hoşunuza giden diğer kadınlardan iki, üç ve dörde kadar evlenebilirsiniz.”

(Nisâ Sûre- si:3) âyetinde olduğu gibi, burada da “Mâ” lafzı zikredilip “Men” lafzı kastedilmiştir.

İbni Cerir et-Taberî (Rahimehullâh), En’am Sûresi:128. âyetinde geçen istisnânın tefsirinde bu mânâyı, **Katâde, Dahhâk, Ebû Sinan** ve **Hâlid b. Ma’dân** (Radıyallâhu Anhüm)den rivâyet etmiş ve Ehl-i hakkın görüşünün bu olduğunu söylemiştir.

İkincisi; istisna edilen müddet; kabre girildiği zamandan, diriltilme zamânına kadar geçecek olan müddet olabilir. **İbn Cerir et-Taberî**, ikinci ihtimal olarak bu görüşü zikretmiştir.

Üçüncüsü; (لَا مَلَأَ شَاءَ) âyeti “Mücmel”dir (ifâde ettiği mânâ kapalıdır). Diğer âyet ve hadisler ise ateşin ebedîliği mânâsında “Zâhir (açık ifâdeli)” hattâ “Nass (kat’î delil olmakta)”dır. “Zâhir”le “Mücmel”te’âruz (çelişme arz)ettiğinde ise mücmel’in, zâhir’in anlaşıldığı mânâda anlaşılması gerekir. Bu husus, usûl ve dinde mukarrer bir kâidedir. Şu halde bu istisna âyetlerini, cehennem azâbının sonu olmadığını bildiren âyetlere göre anlamak gerekir.

Dördüncüsü; (لَا مَلَأَ شَاءَ) âyetindeki istisnâ sâdece cehennem ehli hakkında değil, cennet ehli hakkında da nâzil olmuştur. Nitekim **Allâh Te’âla:**

﴿وَأَمَّا الَّذِينَ سَعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا رِضًا لِّمَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءٌ غَيْرٌ مَّجْدُودٍ﴾

“Mutlu olanlara gelince, onlar da cennettedirler. Rabbinin dilediği hâric, gökler ve yer durdukça onlar da orada ebedî kalacaklardır. Bu (nîmetler) bitmez, tükenmez bir lütuftur.” (Hûd Sûresi:108) buyurmaktadır.

Hâlbuki cennetin ebedî olmadığını, Cehm b. Safvan’dan başka iddia eden olmamıştır ki, biz onun görüşünün bâtıl olduğunu anlatmıştık.

Beşincisi; **“Onlar orada gökler ve yer durdukça sürekli kalacaklardır.”**âyet-i celîlesindeki “Gökler ve yerden” âhiretin yer ve gökleri kastedilmiştir ki onların da ebedî olduğu sâbittir. Bu ifâdelerle dünyadaki yer ve göklerin kastedildiğini iddia edenler, acabâ kıyâmetin ardından, yer ve göklerin yıkılmasından sonra diriltilecek kâfirlerin hiç cehenneme uğramayacaklarına mı inanıyorlar!!

Altıncısı; **İbnü’l-Kayyim’in** delil zannettiği: **“Hukublar (devirler) boyunca orada kalacaklardır.”(Nebe’ Sûresi:23)** âyetine gelince:

Bâzı hadislerde “Hukub” lafzı ellibin sene ile tefsir edilmiştir. Şu halde **İbnü’l-Kayyim’in** hesâbı basit olarak, çoğul sığasının en azı olan üç ile ellibini çarparak netice verir ki buna göre yüzellibin sene sonra kâfirlerin cehennemden çıkması söz konusu olur.

Fakat bu istidlâl, usûl ilminde “Fâsid istidlâller” diye bilinen mefhûm-u muhâlif’in kısımlarından biri olan mefhûm-u adet istidlâlidir. Yâni **Allâh “Ahkab müddeti orada kalacaklar”** buyurmuştur. Yoksa “Ahkab müddeti bitince çıkacaklar” buyurmamıştır. (Mustafa Sabri Efendi, Yeni İslâm Müctehidlerinin Kıymet-i İlmiyyesi sh:108)

Kaldı ki mefhuma itibar etsek dahî cehennemın sonsuz olduğunu söyleyen âyetlerin mantûku ortadadır. Mantûkun mefhuma (nassın açıkça söylediği mânânın, ondan çıkarılabilen diğer mânâlara) tercih edildiğini tüm ulemâ kabul etmiştir. Bırakın ulemâyı, sapık görüş sâhiplerinden bile bunu inkâr eden yoktur.

Yedincisi; Hukub kelimesi, “Dehr (uzun zaman)” mânâsına geldiği gibi, lügât itibarıyla “Ebed (ardı arkası kesilmeyen)” mânâsına da gelmektedir.

Yâni bu kelimenin lügât mânâsı, ebediyete münâfî (sonsuzluk mefhûmuna tamamen zıt) olmadığından bu âyetle, cehennemın sonsuz olduğunu söyleyen âyetleri hem

âyetler, hem hadisler, hem de icmâ' gereği nesh edemezsiniz. Aksine bunca delil sizi bu âyeti de öncekiler gibi anlamak zorunda bırakır.

Hulâsa; **Allâh-u Te'âlâ** cehennemın ebedî olduğunu bildirmek için ne buyurmalıydı? "Huld" buyursa tevîl ediyorsunuz, "Ebed" buyursa tevîl ediyorsunuz. Ne buyursa tevîl ediyorsunuz!

Rasûlüllâh (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)in sarîh beyanlarına da itibar etmiyorsunuz.

Bu durumda biz de sizi ikna etmek mec- buriyetinde değiliz. Kendisine uyulması gere- ken şey ancak hak olandır, hak da ortadadır!

Sekizincisi; İbnü'l-Kayyim'in zikrettiği Sahâbe kavillerine gelince:[2]

Cehennemın müebbed olmadığına dâir **Ömer** (*Radıyallâhu Anh*)a nispet edilen söz kasıtlı olarak yanlış yorumlanmıştır. Çünkü o söz:

"Şâyet cehennem ehli cehennemde Âlic denilen yerin kumları miktârı uzun zaman kalacak olsalar da, sonunda çıkacakları bir gün gelir" mânâsında değildir. Aksine:"**Kumlar sayısınca cehennemde bekleyecek olsalardı bile, günün birinde çıkar- lardı**" şeklindedir ki bu: "Kum tanelerinin bir sonu vardır, ama onlar sonsuz bekleyecekleri için hiç çıkmayacaklar. Çünkü kum yığınları tükenir, ebedi olan cehen- nem müddeti tükenmez." demektir.

Bu mânâ tıpkı **Taberânî**'nin, **Abdullâh ibni Mes'ûd** (*Radıyallâhu Anh*)dan naklettiği:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ رَضِيٍّ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : «لَوْ قِيلَ لِأَهْلِ النَّارِ : إِنَّكُمْ مَأْكُثُونَ فِي النَّارِ عَدَدَ كُلِّ حَصَاةٍ فِي الدُّنْيَا لَفَرَحُوا بِهَا، وَلَوْ قِيلَ لِأَهْلِ الْجَنَّةِ : إِنَّكُمْ مَأْكُثُونَ فِي الْجَنَّةِ عَدَدَ كُلِّ حَصَاةٍ فِي الدُّنْيَا لَحَزَنُوا، وَلَوْ كُنْ جُعِلَ لَهُمْ الْآبَدُ.»

"Cehennem ehline: 'Bütün dünyâda bulunan çakıl taşlarının sayısı kadar uzun müddet orada kalacaksınız!' denilse, kuşkusuz sevinirlerdi, cennet ehline de: 'Bütün dünyâda bulunan çakıl taşlarının sayısı kadar uzun müddet kalacaksınız!' denilse, kuşkusuz hüznlenirlerdi. Fakat onlar için sonsuzluk takarrur etmiştir."(*Taberânî, el-Mu'cemü'l-Kebîr, no:10384, 10/179-180*)hadîs-i şerîfine uygun düşmektedir.

Demek ki böyle bir şey onlara denilmeyeceği gibi, cehennem ehli kumlar miktârı kalıp çıkmayacaktır.

Ömer (*Radıyallâhu Anh*)a nispet edilen kavli ise **Hasen el-Basrî** (*Radıyallâhu Anh*) **Ömer** (*Radıyallâhu Anh*)dan munkatı' olarak rivâyet etmiştir.

Hasen el-Basrî (*Radıyallâhu Anh*)ın "Mürsel"lerinin makbul olup olmadığı ihtilaflıyken, hattâ birçokları bu rivâyetleri kabul etmezken **İbnü'l-Kayyim**'in, îtikâdi bir konuda onlarca âyet-i kerîmeyi ve sahîh hadis-i şerîfleri tevîl ederek hak görüşün hilâfına, bâtıl görüşüne delil alması gerçekten üzücüdür.

Zâten **Ömer** (*Radıyallâhu Anh*)ın bu sözü, günahkâr Müslümanlar hakkındadır. Üstelik **İbnü'l-Kayyim**'in dâvâsı cehennemın yok olacağı hakkındadır, hâlbuki **Ömer** (*Radıyallâhu Anh*)ın "**Günün birinde çıkarlardı**" sözü, cehennemın son bulacağını aslâ bildirmemektedir.

Aksine cehennem devam ederken ehlinin oradan çıkacaklarını bildirmektedir. Bu ise **İbnü'l-Kayyim**'in iddiasına delil teşkil etmez.

Hulâsa; **Ömer** (*Radıyallâhu Anh*)ın bu sözünü **İbnü'l-Kayyim**'in mânâlandırıldığı gibi

anlayacak olsak bile yine bu: **“Kalbinde zerre miktarı îman olanlar cehennemde Âlic denilen yerin kumları miktarı kalacak olsa bile, elbet çıkacakları bir gün gelecektir”** demek olur.

İbnü'l-Kayyim'in; Ebû Hureyre, İbn-i Mes'ûd ve Abdullah b. Amr b. el-Âs (Radıyallâhu Anhüm)ün: “Kuşkusuz cehennem üzerine öyle bir zaman gelecek ki içinde kimse kalmayacak”rivâyetini dâvâsına delil göstermesi yerinde değildir.

Zîra **İbn-i Mes'ûd (Radıyallâhu Anh)**a âit bu rivâyetin râvîsi olan **Ubeydullah b. Mu'âz**:“Ulemâmız bu hadis hakkında: ‘Bununla günahkâr Müslümanlar kastediliyor’ demiştir” ki, Müslümanların sonunda cehennemden çıkacağı ittifak konusudur.

Yine **İbn-i Mes'ûd (Radıyallâhu Anh)**a âit sahih rivâyetler, cehennemden çıkacak olanların günahkârlar olduğunu bildirir. Onun bu görüşünü nakleden sahih rivâyetleri büyük Muhaddis ve Fakîh **İmam et-Tahâvî (Rahimehullâh)**ın **“Müşkilü'l-âsâr”(14/341)** isimli eserinde ve **“Musannef”**lerde açık bir şekilde görüyoruz.

İmam Beğavî (Rahimehullâh) bu iki rivâyeti Hud Sûresi:107. âyet-i kerîmesinin tefsirinde zikretmiş ve sonrasında: “Ehl-i Sünnet katında bu rivâyeti sahih sayacak olsak, mânâsı: ‘Orada îman sâhibi kimse kalmayacaktır. Kâfirlerin yeri olan cehennem ise ebediyyen dolu kalacaktır.’ şeklinde olur.” demiştir ki, bu görüş bizzat rivâyeti yapan **Beğavî (Rahimehullâh)** tarafından bu rivâyetin mânâsının şerhidir.

Bu iki rivâyeti bir an için **İbnü'l-Kayyim** gibi yanlış anlayarak, cehennem ehlinin oradan çıkacağını hayal edecek olsak dahi yine de söz konusu rivâyetlerde cehennemin yok olacağına dâir hiçbir delil yoktur.

Cehennem yok olmadıkça, ehlinin orada devamlı kalacağını **İbnü'l-Kayyim** dâhil tüm Ehl-i Hakk'ın kabul ettiğini söylemiştik. Şu halde bunu kabul eden **İbnü'l-Kayyim'e** bu rivâyetler destek vermemektedir.

Zîrâ bu rivâyetler kabul olunacak olsa da, cehennemin son bulacağını değil, içindeki ehlinin çıkarılacağını anlatıyorlar. Netîce olarak gelinen noktada: “Birileri oradan çıkarılacak, cehennem ise devam edecek ve cehennem devam ettikçe müşrikler orada dâim kalacak” şeklinde kaçınılmaz üç kazıyye oluşmuştur.

Bu üç kazıyyeyi esas alınca, mânâ mecbûri olarak: **“Kâfirler cehennemde ebedî kalırlarken günahkâr Müslümanlar orada ne kadar uzun zaman kalmış olsalar da elbet bir gün çıkacaklardır.”** şeklinde olur ki, bu da Ehl-i Sünnet'in îtikâdıdır.

C) İSLAMOĞLU'NUN GÖRÜŞÜNÜN TUTARSIZLIĞI

İslamoğlu'nun ‘Cehennemin son bulup-bulmayacağı’ hakkındaki görüşünü üç madde hâlinde ele alıp tutarsızlığını beyan edelim.

- 1) Meselede dayandığı kaynağı,
- 2) “Huld” ve “Ebed” kelimeleri,
- 3) “Cehennemin ebedîliği gaybî bir meseledir”, şeklindeki sözü.

Aslında yukarıdaki izahattan sonra konuşmanın gereği olmadığını, zâten hakkın anlaşıldığını, bu konuda konuşmanın baş ağrıtaacağını söylemek mümkünse de, makâlenin asıl yazılım amacı; Müslüman kardeşlerimizin bu çeşit tutarsızlığı savunan birisinin zehirli oklarına hedef olup, ileride doğacak daha büyük ihtilaf ve şiddetlerin içine çekilmesini önlemektir.

1) **İslamoğlu'nun bu meselede dayandığı kaynağı:** İslamoğlu'nun, kaynak gösterdiği **İbnü'l-Kayyim'in** görüşünü ve dayandığı sahâbe delillerinin onu desteklemediğini yukarıda anlatmıştık. **Ebû Bekr (Radıyallâhu Anh)**dan yaptığı rivâyet ise tamâmen asılsızdır.

Burada şunu söylemeliyiz: Bu hususta gelen rivâyetlerin cehennem ehlinin ebedî olarak orada kalmayacaklarını söylediklerini varsayacak olsak bile, bu rivâyetler “Merfû” hadis hükmünde olur. Böyle olunca da Kur’ân âyet- lerini bunların doğrultusunda tevîl etmektense, bunları Kur’ân âyetlerine ve diğer birçok sahih hadise muvâfık anlamak gerekir.

Ama bu rivâyetleri Kur’ân âyetlerine ve diğer birçok sahih hadise muvâfık anlamazsak yâni muhâlif bir mânâda anlayacak olursak, sâdece bu muhâlefet sebebiyle bile, bu rivâyetler şâz ve ma’lûl sayılacaklardır. Kaldı ki bunların metin ve senetleri ızdırab (mu’âraza -çelişki-) ve zayıflıktan kurtulmuş değildirler.

Zayıf hadislerle, fezâil-i a’âmâl bâbında amel edilmesi câizse de, böyle îtikâdî bir konuda âyet-i kerîmelerin ve sahih hadislerin beyânına rağmen zayıf bir hadise tutunmak ilmî emânetle bağdaşır bir şey değildir.

Şu halde İslamoğlu’nun delil gösterdiği **İbnü’l-Kayyim**’in görüşünün tutarsızlığı belirmiştir. Fakat kendisi: “Ben **İbnü’l-Kayyim**’in görüşünü kabul etmedim.

Bilakis ‘Bu mesele gaybî bir meseledir!’ dedim” diyebilir. Güyâ kendisi “Huld” ve “Ebed” kelimelerini araştırmış da bu kanaate varmış!

2) İslamoğlu: “Bir Kur’an talebesi olarak Kur’an’daki “huld” ve “ebed” kelimelerini tahlil ettim” diyor.

Bir bakalım öyle mi? Arap lügatlerinin en büyük ve en önemlisi olan “**Lisanü’l-Arab**” ve “**es-Sıhah**”ta “huld” maddesinde, bu kelime ile ilgili şöyle der: “el-huld”; bir yerden çıkmamak üzere orada devamlı kalmaktır. “Dârü’l-Huld” de âhiretin ismidir. Çünkü ehli orada ebedî kalacaktır.

“Huld” kelimesinin “Sonsuz” mânâsında olduğunun delillerinden biri de; bir yerde devamlı olmayıp uzun müddet kalacak olan hak- kında “hâlid” kelimesinin kullanımının mecâzî oluşudur.

Yaşlandığı halde saçlarına ak düşmeyen bir kişiye “muhalled” denilmesi, “Sanki hiç öl- meyecek” mânâsında mecazdır ki bu da söyle- diğimiz mânâyı teyit eder mâhiyettedir.

“Ebed” kelimesine gelince, acaba İslamoğlu hangi lügatte “ebed” veya “huld” kelimesini araştırmış da kendine tutanak bulmuş(!) bunu ibraz etse de bir görsek. Oysaki bütün lügatler aksini söyler.

“**Lisânü’l-Arab**”ta zikredildiğine göre; “ebed” kelimesi; dâim, te’bîd ve mekân lafızları ile birlikte kullanıldığında “hiçbir şekilde çıkmamak üzere sonsuz ikâmet” manasındadır.

Mısır halkının “te’bid” kelimesini sınırlı zaman hakkında kullanmaları ise onların örfü olup Kur’ân-ı Kerîm’in lügati değildir.

Allâh-u Te’âlâ Rasûlüne hitap ederek:

﴿وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ الْخُلْدَ أَفَإِن مَّ مِتَّ فَهُمُ الْخَالِدُونَ﴾ كُلِّ نَفْسٍ ذَا نَفْسَةٍ الْمَوْتِ

“(Ey Muhammed!) Senden önce de hiçbir insanı ölümsüz kılmadık, sen ölecekse, onlar sonsuz mu kalacaklar?

Her canlı ölümü tadacaktır!” (Enbiyâ Sûre- si:34–35) buyurmuştur.

İyice bakılacak olsa görülecektir ki, Allah “huld” tâbirini ölüme mukâbil getirmiştir. Yâni “Sen fâniysen, onlar bâkî mi kalır?” buyurarak “huld” ve “hâlidûn” kelimelerini “Ölümsüzlük” ve “Sonsuza dek yaşayacak olanlar” mânâsında zikretmiştir. Eğer uzun müddet mânâsında olsaydı, o zaman mânâ; “Ey Muhammed! Senden önce de hiçbir insanı uzun ömürlü kılmadık, sen ölecekse de onlar biraz daha mı yaşayacak?” şeklinde olurdu ki bunun yanlışlığı ortadadır.

Çünkü Nûh (Aleyhisselâm)ın 950 seneden fazla yaşadığı Kur'ân-ı Kerîm'in nassıyla sâbittir. İşte bütün bunlar şunu göstermektedir ki Kur'ân-ı Kerîm'de geçen "Huld" kelimesini "Sonsuz" mânâsında tefsîr etme, "Hakikat", diğer mânâlarda kullanmak ise "Mecaz"dır.

Burada şunu söylemeden geçemeyeceğim: Kur'ân lügati konusunda mütehassıs olan **Râ-ğıb el-İsfahânî** (Rahimehullâh) "el-Müfredât" isimli eserinde: "Ebed" kelimesi "Diğer zamanların bölündüğü gibi bölünemeyecek uzun zamandan ibârettir" demiştir. Bölünemeyecek zaman ise ancak sonsuz zamandır. (el-Müfredât, sh:12)

Benim anlamadığım husus; İslamoğlu'nun nereden nasıl araştırdığı ve işi nasıl karıştırdığıdır! Hem cumhûr ulemânın görüşüne karşı bir şey söylemek ona mı kalmış? Doğrusu anlaşılması zor ve güç bir şey! Demek insan bir şeye kafayı taktı mı, gün gibi ortada olan hakikatleri göremez oluyor. Rabbimiz bizi hidâyete erıştirdikten sonra kalplerimizi kaydırmassın! Âmîn!

3) İslamoğlu'nun: **"Cennet ve cehennemın zamanı ğaybı bir konudur. Bu konuda konuşmak ğaybı taşlamaktır. Bunu Allah bilir. Bize düşen cehennemden sakınmak cenneti hak etmektir."** şeklindeki hezeyânının reddiyesine gelince:

Geride Ehl-i Sünnet'in ve **İbnü'l-Kayyim**'in görüşlerini zikrettik. **İbnü'l-Kayyim**'in görüşünün tutarsızlığı da anlaşılmış oldu.

Şimdi: "Acaba İslamoğlu, **İbnü'l-Kayyim**'in görüşünü neden söyledi ve sonra kendisi, **İbnü'l-Kayyim**'e de, Ehl-i Sünnet'e de uymayıp, bugüne kadar hiçbir kimse tarafından söylenmemiş bir görüşü kendi görüşü olarak ortaya attı." konusu merak ediliyorsa, bunun cevâbı basittir.

İslamoğlu, ilk önce **İbnü'l-Kayyim**'in görüşünü ortaya atarak güyâ bu konuda ihtilaf olduğunu göstermeye çalışmış, sonra da: "Bu konu ihtilaflıdır", "En iyisini Allâh bilir", "Bu konuda bir karar vermek ğaybı taşlamaktır" diyerek kafaları karıştırmayı hedeflemiştir.

Böylece o, bunca âyet-i kerîme ve hadis-i şeriflerin ve bütün Ehl-i Sünnet ulemâsının gaybı taşıladığını söylemiş olmaktadır. Oysa ğaybı taşlamak, delilsiz ve mesnetsiz konuşmak ve bilinmedik şey hakkında ahkâm kesmektir. Ehl-i Sünnet âlimlerinin tümü gaybı taşılıyorsa, kendisi bu meselenin gaybı taşlamak olduğunu nereden bilmiş? Aslında bu sözûyle gaybı taşılayan ancak kendisidir.

Allah aşkına! Ben bu ümmetin böyle ucuz bir şekilde kandırılıp Ehl-i Sünnet çizgisinden uzaklaştırılmaması için yazacak, ilmi bir savunmayla hak görüşü müdafaa edip din kardeşlerime anlatma çabası güdeyim, o ise kalkıp *"bana iftira atıyorlar, gıybet ediyorlar, kendi ayaklarına mermi sıkıyorlar"*, gibi laflarla kendini mazlum ve mağdur konumuna koyup milletin merhametiyle ve hassasiyetiyle oynasın!

Bir taraftan, yeterince ilmi olmadan boyundan büyük işlere kalkışsın, yeri geldiğinde Ehl-i Sünnet'in imamlarını ğaybı taşlamakla itham etsin, öte yandan insanlara: *"eleştiri yapmayalım"* diyerek lafebeliği yapsın! Ey akılları taksim eden Allah'ım! Seni tenzih ederiz.

Bakın şu: "Mezheb kavgası yaparsak ittihadı sağlayamayız" diyene! Demezler mi adama: "Peki ya senin yaptığın ne?!"

Müslümanların ekserîsinin mezhebi olan, hele hele ülkemizde Ehl-i Sünnet'in tamamının görüşü olan ve hiç kimsenin aksine bir görüşü bulunmayan bir konuda Ehl-i Sünnet'e *"Ğaybı taşılıyorlar"* diye iftira atmakla mı ittihadı sağlayacaksınız?! Biz de inandık!

Artık bize düşen; İslamoğlu gibilerin bid'at sayılacak sapık fikirlerinden uzak durup başkalarını da bu konuda uyararak ebedî cenneti kazanıp, sonsuz cehennemden kurtulmaya çalışmaktır. Zâten yakında âhirete gidildiğinde herşeyin hakîkati ortaya çıkacaktır.

Ve's-selam!

[1] www.mustafaislamoglu.com/sorular.php

[2] İbni Cerir (*Rahimehullâh*) bu kavilleri naklettikten sonra: "Hepsinde 'kavil' vardır!" Yâni senet bakımından kabul edilemeyecek durumlar, bu sözlerin her birisi için geçerlidir.